UDHËZIM
Nr. 556, datë 29.7.2019

PËR MËNYRËN E VENDOSJES NË INSTITUCIONET E PËRKUJDESIT SHOQËROR PËR FËMIJËN NDAJ TË CILIT ËSHTË MARRË MASË MBROJTJEJE

Në mbështetje të pikës 5, të nenit 100, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe pikës 2, të nenit 48, të ligjit nr. 18/2017 "Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës",

UDHËZOJ:

KREU I
TË PËRGJITHSHME

1. Qëllimi i këtij udhëzimi është të garantojë sistemimin e fëmijës në institucionet e përkujdesit shoqëror me efektivitet dhe në përputhje me nevojat e interesin më të lartë, ndaj të cilit është marrë një masë mbrojtjeje sipas përcaktimeve të bëra në ligjin nr. 18/2017 "Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës".
2. Objekt i këtij udhëzimi është përcaktimi i procedurave për vendosjen në institucionet e përkujdesit shoqëror, të fëmijës ndaj të cilit është marrë një masë emergjente mbrojtjeje ose një masë mbrojtjeje për vendosje në përkujdesje alternative.

KREU II
MËNYRA E VENDOSJES NË INSTITUCIONET E PËRKUJDESIT SHOQËROR PËR FËMIJËN NDAJ TË CILIT ËSHTË MARRË MASA EMERGJENTE E MBROJTJES

1. Fëmija i ndodhur në situatat e parashikuara në pikat a, b dhe c, të nenit 56, të ligjit nr. 18/2017 "Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës", merret menjëherë në mbrojtje. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës (më poshtë në tekst PMF) merr menjëherë masa për të garantuar sigurinë fizike të fëmijës.
2. Në rastet e rrezikut të menjëhershëm dhe rrezikut të lartë, PMF merr masa për vendosjen e fëmijës në shërbimin e emergjencës më të përshtatshëm për fëmijën ose në strehën e përkujdesit shoqëror të përkohshme më të afërt.
3. PMF-ja plotëson formularin e referimit dhe mbrojtjes së fëmijës, sipas përcaktimeve të bëra në aneksin 10, të vendimit nr. 578, datë 3.10.2018, të Këshillit të Ministrave "Për procedurat e referimit e të menaxhimit të rastit, hartimin dhe përmbajtjen e planit individual të mbrojtjes, financimin e shpenzimeve për zbatimin e tij, si dhe zbatimin e masave të mbrojtjes", në bashkëpunim me punonjësin e policisë në vendodhjen ku identifikohet fëmija. PMF-ja ia dorëzon një kopje të formularit punonjësit social ose personit përgjegjës pranë shërbimit të emergjencës.
4. Punonjësi social pranë shërbimit të emergjencës merr masa për hapjen e dosjes së fëmijës dhe ofrimin e shërbimeve të nevojshme. PMF-ja i dërgon punonjësit social ose personit përgjegjës pranë shërbimit të emergjencës vendimin e drejtorit të strukturës së posaçme të shërbimeve shoqërore në Bashki për masën emergjente të mbrojtjes, i cili merret brenda 24 orëve dhe bëhet pjesë e dosjes së fëmijës.
5. Në rastin kur në Bashkinë ku është identifikuar fëmija, nuk ka shërbime të ngritura emergjente, dosja plotësohet nga PMF-ja që ka ndjekur rastin, në bashkëpunim me punonjësin social të shërbimit emergjent ose strehës së përkohshme, të bashkisë më të afërt, ku do të vendoset fëmija.

6. Pas vlerësimit të plotë të rastit dhe hartimit të Planit Individual të Mbrojtjes, nga Grupi Teknik Ndërsektorial dhe kur vlerësohet së fëmija do të vendoset në një institucion të përkujdestit shoqëror, i ndryshëm nga shërbimi i strehimit emergjent, vendosja në institucion bazohet, për aq sa është e mundur, në:

a) sistemimin e fëmijës në një institucion të përshtatshëm për moshën dhe nevojat e tij;

b) sistemimin e fëmijës në intitucionin më të afërt me vendbanimin apo vendqendrimin e tij kur ai është në vazhdim të procesit arsimor dhe/ose ndryshimi i institucionit arsimor do të ndikonte negativisht procesin e të nxënit;

c) sistemimin e fëmijës në institucionin publik ose jo publik rezidencial për fëmijë, më të afërt me vendbanimin apo vendqëndrimin e tij, kur ai është veçanërisht i shoqërizuar apo atashuar në aktivitete shoqërore apo me mjedisin familjar, largimi nga të cilët do të ndikonte negativisht në mirëqenien e tij;

d) sistemimin e fëmijës në institucionin më të afërt me shërbimet mjekësore që merr fëmija në rastet kur ai ka nevojë për kujdes të vazhduar mjekësor pranë një shërbimi të specializuar;

e) sistemimin e fëmijës me nevoja të veçanta në një institucion specifik të specializuar kur kjo vlerësohet si masa më e përshtatshme në interesin më të lartë të tij.

7. Përzgjedhja e institucionit më të përshtatshëm dhe më të afërt, bëhet gjatë mbledhjes së Grupit Teknik Ndërsektorial, në çdo rast në konsultim me njësinë e vlerësimit të nevojave dhe referimit pranë bashkisë ose shërbimit social shtetëror rajonal, të cilët japin të paktën tri alternativa për sistemimin e fëmijës, bazuar në nevojat specifike të rastit.

8. Vendimi i Grupi Teknik Ndërsektorial për vendosjen e fëmijës në një institucion specifik, dokumentohet në një procesverbal dhe arsyetohet bazuar në interesin më të lartë të fëmijës.

9. Brenda një periudhe 10-ditore nga vendosja në shërbimin e emergjencës, punonjësi për mbrojtjen e fëmijës në bashkëpunim me njësinë e vlerësimit dhe referimit të rasteve pranë njësisë administrative të Bashkisë, përgatisin dosjen personale të pranimit të fëmijës në institucion, e cila përmban dokumentacionin e kërkuar sipas parashikimeve të vendimin nr. 518, të Këshillit të Ministrave datë 4.9.2018 "Për shërbimet e kujdesit shoqëror, komunitar e rezidencial, kriteret, procedurat për përfitimin e tyre dhe masën e shumës për shpenzime personale për përfituesit e shërbimit të organizuar".

Për të trajtuar fëmijën në situatën e emergjencës, punonjësi për mbrojtjen e fëmijës në njësinë administrative ose në Bashki, ndihmohet dhe asistohet nga punonjësi social i njësisë së qeverisjes vendore, sipas parashikimeve në nenin 19, të ligjit nr. 121/2016 "Për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë".

KREU III
MËNYRA E VENDOSJES NË INSTITUCIONET E PËRKUJDESIT SHOQËROR PËR FËMIJËN NDAJ TË CILIT ËSHTË MARRË MASA E MBROJTJES PËR VENDOSJEN E FËMIJËS NË PËRKUJDESJE ALTERNATIVE

1. Vendosja e fëmijës, me masë mbrojtje, ndaj të cilit është marrë vendimi për t'u vendosur në përkujdesje alternative, vendoset në një institucion rezidencial të përkujdesjes kur është e pamundur që fëmija të sistemohet pranë një të afërmi apo familjeje kujdestare.

2. Grupi Teknik Ndërsektorial, parashtron, të paktën, tri alternativa për sistemimin e fëmijës bazuar, në interesin më të lartë të tij dhe në nevojat specifike të rastit, para marrjes së vendimit final dhe më pas dërgimit të rastit për shqyrtim në gjykatë, me emrin e institucionit të përzgjedhur gjatë mbledhjes.

3. Për vendosjen e fëmijës në një institucion të përkujdesit, në rastet kur fëmija është abuzuar nga prindi ose prindërit apo kujdestari, atëherë duhet të vlerësohet mundësia për ta vendosur fëmijën sa më larg abuzuesve apo mjedisit abuzues.

4. Në këto raste fëmijët duhet të trajtohen si viktima të dhunës në familje dhe të ndiqen procedurat në bashkëpunim me mekanizmin e koordinuar të referimit në nivel vendor të dhunës në familje, apo me mekanizmin e referimit për viktimat/viktimat e mundshme të trafikimit.

5. Plani individual që ka propozuar masën e mbrojtjes për vendosjen e fëmijës në një institucion të përkujdesit shoqëror duhet të shoqërohet me dokumentacionin e kërkuar sipas afatit dhe parashikimeve të vendimit nr. 518, datë 4.9.2018 të Këshillit të Ministrave "Për shërbimet e kujdesit shoqëror komunitar, rezidencial, kriteret, procedurat për përfitimin e tyre dhe masën e shumës për shpenzime personale për përfituesit e shërbimit të organizuar".

KREU IV
VEPRIMET E PUNONJËSIT PËR MBROJTJEN E FËMIJËS PAS SISTEMIMIT TË FËMIJËS NË NJË INSTITUCION TË PËRKUJDESIT SHOQËROR

1. Punonjësi për mbrojtjen e fëmijës, me qëllim mbikëqyrjen, mbarëvajtjen dhe progresin e fëmijës për të cilën është marrë masë mbrojtjeje realizon kur është e mundur dhe/ose e nevojshme sipas përcaktimeve në Planin Individual të Mbrojtjes:

a) takime me fëmijën e vendosur në institucion për të trajtuar dhe vlerësuar gjendjen psiko-sociale të tij;

b) takime mes fëmijës e prindërve, familjarëve, të afërmve apo shokëve e shoqeve, për të ruajtur marrëdhënie personale mes tyre, kur kjo nuk është e dëmshme për fëmijën;

c) përgatitjen e dokumentacionit të nevojshëm për gjykatën në procesin gjyqësor të konfirmimit apo jo të masës së mbrojtjes dhe të vendosjes së fëmijës në kujdestari;

d) monitorimin e fëmijës pas daljes nga institucioni për një periudhë deri një vit, sipas standardeve të shërbimeve për fëmijë;

e) vlerësimin e kushteve social – ekonomike të familjes, sipas kërkesave nga institucioni i përkujdesit shoqëror ku ndodhet fëmija, për planifikimin e rikthimit të fëmijës në familje.

KREU V
DISPOZITA TË FUNDIT

1. Ngarkohet Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, Shërbimi Social Shtetëror, si dhe strukturat për mbrojtjen e fëmijës në nivel vendor për zbatimin e këtij udhëzimi.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I SHËNDETËSISË
DHE MBROJTJES SOCIALE
Ogerta Manastirliu